

VRIJDAG 3 MEI
tom rummers 2002

Nieuwpoorttheater

[20.30 Maatschappij Discordia - *Je me souviens/I remember/Perec/Brainard*]

Verstilling en poëzie - Karel Vanhaesebrouck

Maatschappij Discordia vervult een sleutelrol binnen de hedendaagse theatergeschiedenis. Dit gezelschap oefende immers een duidelijke invloed uit op gezelschappen als STAN en 't Barre Land. Dat zij hedentendage geen subsidies van de Nederlandse overheid meer ontvangen, is dan ook een zeer onlogische stap. Ook vandaag blijft hun werkwijze immers fris en revolutionair. En dat kwamen de Discordianen met verve bewijzen in het Nieuwpoorttheater met 'Je me souviens'. De matige publieksopkomst kon de pret niet drukken.

Bij het binnenkomen van de zaal waant de toeschouwer zich onmiddellijk op een rommelmarkt of een Turkse 'bazar'. Op de scène staan kisten volgestouwd met zaken allerhande en de vloer ligt bezaaid met de meest diverse prullaria. Vooraan op de speelvlak staan twee Discordia-acteurs, tekstbrochure in de hand. Op een zachte, bijna melancholische toon lezen zij 'at random' voor uit deze collagetekst. De makers baseerden zich hiervoor op het werk van Perec en Brainard en vermengden deze fragmenten met hun eigen stukjes herinnering. Elke zin begint steevast met 'Ik herinner me'. Vaak gaat het om kleine, op het eerste zicht vaak betekenisloze flitsen uit een persoonlijk verleden. 'Ik herinner me pindakaas.' 'Ik herinner me hoe klein mijn pik was, toen ik mijn zwembroek uittrok.' 'Ik herinner me de kleurentelevisie.'

Ondertussen brengen de vier andere acteurs stilzwijgend allerlei voorwerpen naar de rand van het speelvlak en stellen zij die behoedzaam op. De toeschouwer krijgt een tentoonstelling van het verleden, een melancholisch eerbetoon voorgeschoteld. Elk voorwerp, van grammofoonplaat tot roestige emmer, lijkt wel aan een specifieke herinnering te refereren. Uitleg krijgt de toeschouwer echter niet. Naarmate de voorstelling vordert, gaan de anderen hun twee collega's steeds vaker onderbreken. Zo probeert Matthias de Koning zich de route van de diverse trams in Amsterdam te herinneren. Maarten Boegboorn steekt dan weer aan een ijzingwekkend tempo van wal met een opsomming van ziektes en verwondingen. Wanneer een ander dan weer de krantenkoppen van de dag zelf debiteert, begint het de toeschouwer te dagen: langzaamaan wordt het verleden door het heden ingehaald. De acteurs beginnen in te spelen op het publiek en maken de toeschouwers bewust van de theatrale context waarin zij zich bevinden: 'ik herinner me dat u dacht dat het gedaan was.'

'Je me souviens' is een subtiele voorstelling - bij Discordia verkiezen ze het woord 'installatie' - die zichzelf en de hedendaagse theaterpraktijk in vraag stelt. Bovenal brengt zij echter een staat van verstilling, een soort poëtische kracht tot stand die moeilijk in woorden te vatten is en die daarenboven hoogst zelden is in het theater. Discordia bracht

een voorstelling van het ongrijpbare soort en bewees daarmee duidelijk de eigen relevantie.